

GLASOSLOVJE

FONEMI:

Fonemi ali razločevalni glasovi so glasovi s katerimi lahko razločujemo pomene besed: KOSA ali KOZA.

Slovenski jezik ima 29 fonemov, ki se delijo na:

- samoglasnike (vokale)
- soglasnike (konzonante); le-ti pa se na zvočnike in nezvočnike

ČRKA:

Glasove zapisujemo s črkami. Slovenska beseda ima 25 črk za 29 glasov. Črke se delijo na iste skupine kot fonemi.

PISAVA:

V pisavi so lahko te črke male (a) ali velike (A). Pisava, ki jo uporabljamo še današnje dni se imenuje GAJICA. Za rabo črk v pisavi obstajajo določena pravila.

SAMOGLASNIKI:

Poznamo 8 samoglasnikov (a, e, i, o, u + polglasovi). Le-ti so lahko naglašeni ali pa nenaglašeni.

NAGLAŠEVANJE: Besede so v glavnem naglašene. Tiste, ki niso naglašene imenujemo NASLONKE. Naglas v slovenščini ni vezan na noben zlog v besedi, odvisen je samo od pomena besede (lahko je na vseh zlogih).

SOGLASNIKI:

Delimo jih na ZVOČNIKE (m, l, n, r, j, v - mlinarjevi) in na NEZVOČNIKE. Slednji pa se delijo še na NEZVENEČE (p, t, k, c, č, f, s, š, h) in ZVENEČE (b, d, g, dž, z, ž).

ZLOG:

Od zlogov je odvisna deljivost besed. Zlog je skupina črk zbranih okrog samoglasnika. Razvrstitev: NZSZN = kramp. Če besede delimo mora ostati na vsaki strani deljaja vsaj po en zlog. Soglasniški sklop vedno zdelimo (son- ce).

ZAPISOVANJE GLASOV:

Pomenske dele besed (morfeme) zapisujemo enako; npr.: golobi [b] - izg.: golob [p], golobček [p].

ZAPISOVANJE ZVOČNIKOV:

Pri nezvočnikih zapisujemo znamenje za glasovno različico, ki jo izgovarjamo pred samoglasnikom (koNJ - izg.: koN).

- OU (govor) pišemo kot OL (bOLha - izg.: bOUha);
- V pišemo, ko gre za gibanje v notranjost (Vdeti,...);
- U pišemo, ko gre za odmikanje, dovršitev (Ubežati, Usesti se,...).

ZAPISOVANJE NEZVOČNIKOV:

Pri nezvočnikih zapisujemo črko za glas, ki ga izgovarjamo pred samoglasnikom ali zvočnikom (medveD - izg.: medveT). Če sta na morfemskem šivu dva enaka ali podobna soglasnika zapisujemo oba, čeprav navadno v izgovoru ne slišimo obeh (oDDih - izg.: oDih).